

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

XIII. De octavo effectu excommunicationis qui est priuatio vsus
Ecclesiasticæ iurisdictionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

PUNCTUM XII.

De septimo effectu excommunicationis, qui est priuatio, & annullatio cuiusvis rescripti.

- 1 Excommunicatus priuatus est imperatore cuiuslibet priuilegij, & rescripti, excepto rescripto in causa excommunicationis.
- 2 In rescriptis Pontificis raro hic effectus locum obtinere potest ob clausulam ibidem insertam absolutionis ab omnibus censuris.
- 3 Hac doctrina solum pro rescriptis Pontificis est uera.
- 4 Concessiones, & gratia aliorum Prælatorum inferiorum Pontifice, non irritantur ex vi excommunicationis.

Excommunicatum priuatum esse imperatore cuiuslibet priuilegij, seu rescripti Pontifici, excepto rescripto in causa excommunicationis, vel appellationis. Constat ex cap. 1. de Rescriptis in 6. ubi annullatur imperator rescripti ad lites. Ergo a fortiori annullata censetur imperator rescripti ad beneficia, dispensationes, gratias, & similia: ut aliis relictis docent Sayrus l. de beneficiis, cap. 5. num. 12. Henricus lib. 13. cap. 13. num. 1. Couarr. disp. 14. dub. 10. in principio. Suar. t. de censur. disp. 17. sect. 1. Aliquis placet hoc intelligendum esse de rescripto imperator ab excommunicato vitando, & secus de tolerato, quod validum esse censet Archidiaconus in dicto cap. 1. de Rescriptis in 6. & probabile iudicat Suar. loco allegato. Nauarr. lib. 1. consil. 14. dub. 10. in principio. conf. 44. num. 2. Sed rectius alij Doctores oppositum censent, quia excommunicato nullus est fauor factus.

Sed quia rescriptis Pontificis consuetum est inferri absolutionem ab omnibus censuris ad effectum valoris rescripti, effectus hic excommunicationis raro locum habere potest, ut notauit Coninch. loc. alleg.

Ex tendit hanc doctrinam Nauarr. dicto lib. 5. consil. tit. de sententia excommunicat. cons. 44. n. 2. & 6. ad rescripta Imperatoris, & Regis, affirmatque nulla esse, si ab excommunicato impetentur. Sed Suar. disp. 17. sect. 1. Bonac. disp. 2. quasi. 2. p. vltim. hanc extensionem non admittunt; & merito; quia Textus in dicto cap. 1. de rescriptis in 6. solum de Pontificis rescriptis loquitur; & lex pœnalis non debet ex vno casu ad alium extendi, maxime cum sit diuersa ratio, ut in præfati.

- 4 Concessiones, & gratia aliorum Prælatorum inferiorum Pontifice, non irritantur ex vi excommunicationis; quia nomine rescripti non veniunt, neque vllibi inueniuntur irritæ, ut tradit Nauarr. lib. 5. consil. tit. de sententia excommunicat. cons. 44. n. 2. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. capit. 2. num. 11. Suar. disp. 17. sect. 1. num. 2. Bonac. disp. 2. de censur. quasi. 2. punct. vltim.

PUNCTUM XIII.

De octavo effectu excommunicationis, qui est priuatio vsus Ecclesiasticæ iurisdictionis.

- 1 Priuatus est excommunicatus cuiusvis iurisdictionis Ecclesiasticæ vsus, nisi sit à fidelibus requisitus.
- 2 Proprietur ratio difficultatis, An valide excommunicatus iurisdictionem exercere non requisitus à fidelibus.
- 3 Excommunicato tolerato adempta non est iurisdictionis.
- 4 Excommunicatus toleratus, & officium Iudicis & Parochi exercere valide potest.
- 5 Negant plures validum esse exercitium iurisdictionis coactiue.
- 6 Verius est validum esse, dum per exceptionem non eliditur.
- 7 Excommunicato vitando omnis iurisdictionis Ecclesiastica adempta est.
- 8 Sententia data ab excommunicato vitando nulla est.
- 9 Item absolutio, & dispensatio.
- 10 Item iurisdictionis delegatio.
- 11 Item collatio beneficii facta.
- 12 Quando electio pluribus competit, & aliqui sunt excommunicati, non tenet electio, si suffragium excommunicati necessarium sit.
- 13 Si excommunicati suffragium superstit, probabilior sententia tenet validam esse electionem.
- 14 Plures censent oppositum.
- 15 Presentatio beneficii Clerico ab excommunicato vitando facta, nulla est.
- 16 In presentatione laica variant Doctores. Alij censent inuolidam esse.
- 17 Verius est oppositum.

- 18 Soluitur oppositum fundamentum.
- 19 Institor non tenetur eam presentationem admittere.
- 20 Si vero illum admittat tenetur institutionem facere.
- 21 Institutio facta ab excommunicato vitando nulla est.
- 22 Postulatio solemniter facta ab excommunicato vitando nulla est. Secus non solemniter.
- 23 Quod dictum est de postulatione: dicendum est de nominatione.
- 24 Possessionis concessio si faciendâ sit medio aliquo iurisdictionis exercitio nulla erit, secus si nullum iurisdictionis actum requirat.
- 25 Resignatio beneficii facta ab excommunicato non denunciatore valida est. Ab excommunicato vero vitando valida est resignatio absoluta.
- 26 Resignationem vero in fauorem tertij, etsi aliqui censent inuolidam esse, Verius est oppositum.

Nemini est dubium quemlibet excommunicatum priuatum esse iurisdictionem Ecclesiasticam exercere. Tum quia hoc exercitium est præcipua cum fidelibus communicatio. Tum quia indignus est fructibus Ecclesiæ gaudere, & illius vices gerere, qui ab Ecclesiâ est segregatus. Habetur cap. audimus 24. quasi. 1. cap. ad probandum, de sentent. & re iudicata. Cap. 1. de supplicanda negligent. Prælator. Cap. in cui de officio delegati in 6. cap. 1. de officio Vicarij in 6. Et cap. decernimus de sentent. excommunicat. eodem lib. Quapropter excommunicatus etiam toleratus aliquem actum iurisdictionis Ecclesiasticæ exercens peccat mortaliter, nisi fuerit à fidelibus requisitus; quia est communicatio in rebus spiritualibus, & magni momenti. Ob bonum autem fidelibus, quibus permissa est cum excommunicatis toleratis communicatio licite possunt excommunicati suâ iurisdictione uti.

Difficultas ergo est, An valide iurisdictionem excommunicati exercere, cum non sint à fidelibus requisiti. Ratio difficultatis est; quia iure antiquo quilibet excommunicatus eo ipso priuatus erat iurisdictione Ecclesiastica. At per Extratrag. Ad evitanda scandala nullus fauor excommunicatis factus, nisi quatenus fideles eorum communicatione uti volunt. Ergo extra casum, quo sint à fidelibus requisiti, nullam iurisdictionem habent.

Cætèrum dicendum est excommunicato tolerato nullatenus ademptam esse iurisdictionem, sed illius actus valide exercere, dum à fidelibus non excipiuntur. Sumitur ex cap. exceptionem de exceptionibus, & cap. 1. eodem tit. in 6. Et tradit Nauarr. cap. 27. num. 21. & lib. 5. concilior. tit. de hereticis, cons. 15. q. 2. Sayrus lib. 2. de beneficiis cap. 6. num. 1. Couarr. cap. 1. de materia 2. p. 7. num. 9. Suar. disp. 11. sect. 4. num. 3. & disp. 14. sect. 2. Guier. lib. 1. canon. qq. cap. 1. num. 82. Lessius lib. 2. cap. 29. dub. 7. num. 17. Auila de censur. 2. p. cap. 6. disp. 3. dub. 2. & disp. 6. dub. 3. Coninch. disp. 14. dub. 10. in princ. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. capit. 2. num. 13. & capit. 5. num. 7. vers. quartum. Henricus lib. 13. cap. 8. Hugolin. tab. 1. cap. 5. Bonac. disput. 2. de censur. q. 2. p. num. 3. Galpar Hurtado disp. 7. difficult. 2. in fine. Ratio ea est; quia cum Ecclesiâ permittat fidelibus communicationem cum excommunicatis toleratis tum in humanis, tum in diuinis, ac si excommunicati non essent, conseruare in illis debet iurisdictionem, ut apti, & expediti sint ad hanc cum fidelibus communicationem. Ex qua ratione nascitur, si fideles excommunicationem obiciant, & ob illius causam excommunicatum excipiant, & à se repellant, nullius valoris sunt actus ab excommunicato facti.

Hinc constat excommunicatum toleratum & officium Iudicis, & Parochi exercere valide posse, dum non excipiuntur, atque adeo posse lites decidere, causas iudicare, absolueri, dispensare, & similia, &c. Propositâ verò exceptione cessare debet. At excipiens tenetur excommunicationis speciem, & illius Authorem manifestè probare intra octo dies, sin minus nulla est exceptio iuxta Textum in capit. 1. de exceptionibus in 6.

Solum de exercitio iurisdictionis coactiue est graue dubium; an factum ab excommunicato tolerato validum sit? Negat valere Suar. disp. 14. sect. 2. num. 15. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. capit. 4. num. 7. vers. sed contrarium. Galpar. Hurtado, de excommunicat. disp. 7. difficult. 2. in fine. Mouentur quia in Extratrag. ad evitanda scandala nullus fauor, nullaque gratia excommunicatis facta est, nisi quatenus cedit in fideliu commodum, & utilitatem, & ab ipsis acceptatur: at fideles nullatenus acceptant præceptum, cui nolunt obedire, neque illud præceptum in illorum commoditatem cedit. Ergo &c. Et confirmo, fidelibus liberum est non communicare cum excommunicatis toleratis. Ergo liberum est nolle excommunicati præceptis obedire.

Cætèrum verius est quod tradit Ioann. Guier. lib. 1. canon. qq. cap. 1. num. 81. Egid. Coninch. disp. 14. dub. 10. numero 91. Bonac. disp. 2. q. 2. punct. 1. num. 4. & alij, præceptum & excommunicationem latam ab excommunicato tolerato validam esse, dum per exceptionem non eliditur. Et quidem quando excommunicatio occulta est, etiam Doctores oppositum

fiat sententia admittunt valida esse precepta ab excommunicato lata; quia ad bonum publicum pertinet, ne acta ab eo qui officium Iudicis exercet ob impedimentum occultum infirmetur; sicuti notavit Glossa in cap. ad probandum de sententia, & re iudicat. Tunc sic nemo tenetur cum excommunicato occulte communicare, sed liberum ei est, illum vitare. Si igitur excommunicatus toleratus nequit suis preceptis, & penis fideles ligare, quia fideles ab eius communicatione eximuntur, nullatenus valida erunt & obligatoria precepta ab excommunicato lata quantumvis occulte. Quapropter dicendum est, dum a fidelibus non excipitur valida esse eius precepta, illisque fideles obligari: quippe fideles non excipientes excommunicatum censuram eius sententia consentire: cum a iure sola exceptio permittitur sit dissentium explicare. Et confirmo, iure antiquo Iudex occultus excommunicatus iurisdictionem retinebat, quousque per exceptionem elideretur. *exceptio nem, de exceptionib. Cap. 1. eodem. tit. in 6.* Sed iure nouo quilibet excommunicatus toletatus reputatur, ac reputatur antiquo iure occultus. Ergo.

7 Verum excommunicato vitando omnem iurisdictionem Ecclesiasticam ademptam esse omnes Doctores docent ex Textibus *num. 1. relatis.*

8 Ex qua regula inferunt sententiam datam a Iudice excommunicato vitando nullam esse: vti probat Textus in cap. ad probandum, de sententia, & re iudic. vbi sententia data a multis Iudicibus, eo quod vnus ex illis excommunicatione innodatus erat, cassanda dicitur, id est cassi declaratur, vt explicat ibi Glossa. Et docet Suar. de censur. disp. 14. sect. 1. num. 4. Hugolin. tab. 2. de censur. cap. 1. num. 1. Sayrus pluribus relatis lib. 2. thesauri, cap. 6. num. 15.

9 Secundò absolutio, dispensatio, facultatis concessio pro sacramentis ministrandis nulla est, quia omnes sunt iurisdictionis Ecclesiasticæ actus; quibus ipse excommunicatus priuatus est, vt ex communi sententia docet Coninch. disputat. 14. dub. 10. numero 99. Sayrus dicto cap. 6. num. 16.

10 Tertio iurisdictionis delegatio irrita est, si fiat ab excommunicato vitando, quia ipsa delegatio iurisdictionis est exercitium, vt de se constat. Quare si legatione facta delegans excommunicatur, cessat in delegato iurisdictione integra. Secus si res incepta sit, hoc est si delegans vti cepit iurisdictione, iuxta Textum in cap. relatum. Cap. gratum. Cap. licet de officio delegati, vti pluribus comprobat Hugolin. tab. 2. de censur. cap. 11. §. 4. num. 2. Sayrus lib. 2. cap. 6. num. 20. Quod intelligendum est, quando vere est delegatus, & constituit diuersum tribunal a delegante; nam si delegatus, & delegans idem tribunal constituent, vti contingit in Episcopo, & eius Vicario generali, cessat in delegato iurisdictione, tamen res cepta sit delegante excommunicato, sicuti cessaret, si delegans moreretur: vti colligitur ex cap. Romana de officio Vicarii in 6. Et tradit Sayrus lib. 1. cap. 5. n. 37. Et lib. 2. cap. 6. num. 3. & 19. Suar. de censur. disp. 15. sect. 2. num. 4. Sanch. lib. 3. de matrim. disp. 30. Auila 2. part. cap. 6. dub. 4. Coninch. disputat. 14. dub. 10. num. 84. Bonac. disputat. 2. de censur. quest. 2. pun. 5. num. 12. Iurisdictione tamen interior, seu in foro penitentia, & quælibet alia que iudicialis non sit ob excommunicationem postmodum incurram a delegante non suspenditur etiam re integrâ; quia hæc iurisdictione est gratia facta, quæ ob impedimentum concedenti superueniens, imò ob eius mortem non infirmatur. Nam Textus annullantes delegato iurisdictionem de iurisdictione fori contentiosi loquuntur, quorum decisio vtpotè odiosa extendi non debet ad iurisdictionem extraiudicialem; vti bene notauit Sotus in 4. d. 18. q. 4. art. 3. Auila 2. p. de censur. cap. 6. disputat. 6. dub. 3. Bonac. disputat. 2. de censur. quest. 2. pun. 5. in fine. Galpar Hurtado disputat. 7. difficult. 2. circa finem, & alij.

11 Quartò, collatio beneficii facta ab excommunicato vitando, nulla est, vt decidit cap. vnic. de sede vacante in 6. & tradunt communiter Doctores, vt videre est apud Couarruu. cap. alma mater. 1. p. §. 7. num. 9. Henric. lib. 13. de excommunicat. cap. 7. num. 2. Hugolin. de censur. tab. 2. cap. 11. §. 2. Sayrus lib. 2. thesauri cap. 2. num. 2. extenduntque Doctores doctrinam ad electionem, vtpotè quæ ius in beneficium confert, quæ si fiat ab excommunicato vitando inualida censeri debet argum. cap. cum dilectus de consuetudine. Et cap. cum inter. 1. de Electione. Et cap. constitutus. 1. de appellationib. Excipe electionem summi Pontificis, quæ esto fiat a Cardinalibus excommunicatis valida est, neque infirmari potest ob vitanda grauissima, & schismata, quæ inde oriri possent Sicut habetur Clemens Ne Romani. §. ceterum de Electione.

12 Sed quia sæpè contingit electionem Capitulo, seu communitati competere, in qua aliqui sunt excommunicati dubitant Doctores, an ob eam causam electio irrita sit; Et imprimis certum est exclusi excommunicatis omne ius eligendi ad non excommunicatos deuolui. Vnde si Capitulo simul cum Episcopo competeret electio, & Episcopus excommunicatus esset, Capitulum eligere posset, & econtrâ si omnes capitulares excommunicati essent, Episcopus facere electionem posset; vti colligitur ex cap. vnic. de sede vacante in

6. Deinde si suffragium excommunicati ita necessarium est ad electionem; vt illo seculo non subsisteret, electio nulla est, argum. cap. ad probandum de re iudicata. Et cap. super abbatia de officio delegati; vbi factum à duobus nullum esse censetur; eo quod vnus ex illis careret potestate; nam licet potestas data esset in solidum ac cum vtique voluerit admittere alterum, vt condelegatum ea de causa ab vtroque necessarium debet ferri sententia, neque potest ab vno tantum, etiam si à principio ferri potuisset.

At si excommunicati suffragium superstit, ita vt reliqua suffragia electioni, probabilior sententia tenet, validam esse electionem, tamen si excommunicatus vitandus suum suffragium simul cum aliis dedisset: quia sicut electores non excommunicati non habilitant excommunicatum, sic excommunicatus non reddit inhabiles non excommunicatos, argum. Textus vtile per inutile non vitatur. de Reg. iuris in 6. Neque est vllus Textus, quo probetur hanc inhabilitatem constitui, electionemque esse irritam. Sicuti notantur Richard. in 4. d. 18. articulo. 7. quest. 1. ad 3. Henric. lib. 13. cap. 7. §. 2. Coninch. disputat. 14. dub. 10. num. 93. & seqq. Paul Layman. lib. 1. summat. 5. par. 2. cap. 2. n. 13. vers. quoad electionem. Bonac. disputat. 2. de censur. q. 2. pun. 5. num. 5. Galpar Hurtado disp. 7. difficult. 3. numero 8.

Contrarium huius doctrinæ docuerunt plures relati à Suar. disputat. 14. sect. 2. num. 3. Et à Sayro quos ipse sequitur lib. 2. thesauri, cap. 6. num. 5. afferentes electionem illam irritam fore casu quo non excommunicati scienter admiserint excommunicatum vitandum ad electionem; nam eo ipso prolatum se nolle eligere, quin simul excommunicatus concurrat. At excommunicatus inhabilis est ad eligendum, vt nec per se, nec cum aliis iurare electionem possit. Ergo voluntas electorum non excommunicatorum nullius effectus erit, & consequenter electio ex ea procedens. His fauet Textus in cap. fin. de procuratori. Et cap. Massana de electione, vbi castatur electio interuentur laici. Secus esse inquit prædicti Doctores. Et specialiter Panormit. cap. illo num. 7. de electione. Sayrus dicto cap. 6. num. 6. si contrâ voluntatem electorum habitum excommunicatus electioni se ingessit, quia non debent electores iure eligendi priuari ob participationem cum excommunicato, quam vitare nequeunt.

Sed hæc non vrgent, vt à communi sententia recedamus. Nam prædicta ad summum probant electionem irritandam à confirmatore, vt aduerterunt Coninch Layman. Suar. & alij supra. Nam esto electores non excommunicati nolant sua præstare suffragia, quin suffragium excommunicati concurrat; at non præsumunt velle sua suffragia irrita fieri irrita existente excommunicati suffragio. Ex Textu in cap. fin. de procurator. solum colligitur electionem irritandam non verò irritam esse ipso iure. Sicuti & procurator Reftorius excommunicatus electus repellendus. Idem probat Textus in cap. Massana. Vel de ibi electionem declarari irritam; quia insufficientis erat numerus habitum electorum.

Quintò inferunt præsentationem beneficij Ecclesiasticam, seu factam à Clerico vt talis est, irritam, & nullam esse, si præsentans excommunicatus vitandus sit, vt docent Panormit. in cap. nobis num. 3. de iure patronat. Rebuff. repetit. cap. postulatus num. 101. de Clerico excomm. missus. Couarruu. in cap. alma mater. 1. p. §. 7. num. 9. Henric. lib. 13. cap. 7. num. 2. Vgolin. de censur. tab. 2. cap. 13. §. 2. num. 13. Sayrus lib. 2. de excommunicat. cap. 6. num. 7. Et colligitur ex cap. 6. Preuentus. Cap. Frigenius 16. quest. 7. & cap. fin. de electione in 6. iuncta Glossa. Etenim cum per huiusmodi præsentationem acquiritur præsentatus ius in beneficium: excommunicatus autem vitandus priuatus sit cuiuslibet iuris Ecclesiastici concessione, consequenter priuatus est iure præsentandi. Deinde præsentatio Ecclesiastica electioni comparatur. Argumentum capite cum autem. Cap. nobis. de iure patronat. Et cap. quærelam de electione. Ideoque omnes Textus loquentes de electione locum habent in præsentatione, teste Glossa in cap. sciatis. verbo alios. Et cap. fin. verbo electione, de Electione lib. 6. Sed electio facta ab excommunicato vitando nulla est, ergo & præsentatio. Præterea excommunicatus suspensus est ab officio, & beneficio, & consequenter ab vsu iurisdictionis ex beneficio prouenientis: at præsentatio Ecclesiastica à beneficio, seu officio Ecclesiastico prouenit. Ergo præsentatio Ecclesiastica facta ab excommunicato vitando nulla est.

De præsentatione laica variant Doctores. Alij è quorum numero est Lambertina. de iure patronat. 1. p. lib. 2. quest. 2. art. 2. & 3. p. lib. 2. quest. 3. art. 4. Couarruu. cap. alma mater. 1. p. §. 7. numero 9. Frechilla de excommunicat. art. 5. par. 2. numero 6. Galpar Hurtado disputatio. 7. de excommunicat. difficult. 3. numero 9. censent inualidam esse, quia præsentatio ius in beneficium mediâ præsentatione acquiritur; siquidem ille ad quem pertinet institutio tenetur eum instituere. At comparatione præsentati ab excommunicato hanc institutor obligationem non habet, ergo præsentatio nulla est. Deinde præsentatus admittens præsentationem excommunicati vitandi incidit in

excommunicationem minorem, vtpote qui communicat cum excommunicato vitando: ac innodatus minori excommunicatione incapax est beneficii, & illius iuris. Ergo presentatio facta ab excommunicato vitando nulla est.

17 Nihilominus etsi praedicta sententia probabilis sit, probabilior existit, quae asserit validam esse praesentationem a laico factam, vel a Clerico titulo patrimonij, aliove seculari; vt ex communi sententia docuit Rebuff. in cap. postulat. numero 104. de Clerico excommunicato ministrante. Rodericus de Curre, tract. de iure patronat. verbo competens quest. 8. Ludouicus Gomezius tract. expectatiuarum. numero 60. Vgolin. tab. 2. cap. 11. §. 2. & cap. 13. §. 2. num. 13. Hentiq. lib. 13. cap. 7. num. 2. Sayrus lib. 2. thesauri, cap. 6. num. 9. Garcia de beneficiis, 4. part. cap. 4. num. 317. Suar. disp. 14. sect. 2. Ratio est, quia per praesentationem laicalem non acquirit praesentatus ius firmum in beneficium; siquidem patronus variare potest, donec facta sit institutio; cap. cum autem, de iure patronat. Et in Glossa, Abbas, & Innocent. Atqui praesentatio Ecclesiastica adeo irrita est; quia ius praesentatio confert, & est actus iurisdictionis spiritualis, & officij Ecclesiastici. Ergo cum praesentatio laicalis non tribuat hoc ius, nec fit vsus potestatis spiritualis, sed solum quaedam declaratio authentica voluntatis praesentatoris, & praesentatio designatio, iuxta cap. de decernimus, 16. quest. 7. fit sane validam esse.

18 Ex quo soluitur fundamentum opositum: negamus namque praesentatio ius proprium in beneficium acquiri, sed solum impetrium, quatenus institutor tenetur cum in beneficium instituire, si patronus in praesentatione facta perseuerauerit. Sed quia eam variare potest; ea de causa illud ius non censetur proprium esse. Minus obstat excommunicatione minor, quam praesentatus ex participatione cum excommunicato vitando contrahere potest; quia haec secundum probabilior sententiam praesentationem beneficii, necdum collationem irritam reddit, sed irritandam. Patetquam quod praesentatio laica non concedit ius, quod excommunicatione infirmetur. Adde hanc excommunicationem minorem facile praesentatus vitare poterit, vel quia sibi, vel quia Ecclesiae vale esse beneficia diu vacent; quae sine dubio vacarent, si eo tempore, quo patronus excommunicatus est beneficii institutio suspenditur.

19 Verum esto valida sit praesentatio ab excommunicato vitando, institutor non tenetur eam admittere. Quod verum habet, etiam si facta sit ab excommunicato tolerato, quia nemo tenetur cum excommunicato communicare, sicuti tradit Suar. disp. 14. sect. 2. num. 30. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. cap. 2. num. 3. Garcia 3. p. de beneficiis, cap. 4. num. 319. Coninch. disp. 14. dub. 10. num. 95. Gaspar Hurtado disput. 7. circa finem diffcult. 3. Quinimo Suar. Garcia, Hurtado, & Layman. existimant & recte obligari esse institutorem repellere praesentationem factam ab excommunicato vitando tametsi ea obligatio, vt inquit Suar. solum sub culpa veniali sit. Quod intelligendum est, cum nulla adest necessitas: sed quia vigere necessitas potest admittit vt praedictam praesentationem, ne beneficium diutius vacet, vt bene aduertit Coninch. dub. 10. concl. 2. a culpa veniali excusari praesentationis admisso potest.

20 Admissa vero praesentatione ab excommunicato facta tenetur institutor eam instituire; quia nulla est causa ob quam excusari possit, vt aduertit Garcia de beneficiis, 5. part. cap. 4. num. 339. Ea autem praesentatio institutio valida est, siue praesentatoris excommunicationem sciat, siue illam ignoret; quia nullo iure irritatur talis institutio, cum fiat ex patroni consensu. Quod procedit, siue valida sit praesentatio, siue non; quia stante inualida praesentatione ius integrum deuoluitur ad institutorem, vt recte tradit Suar. dicta disp. 14. sect. 2. numero 30. & Gaspar Coninch. disp. 14. dub. 10. num. 95. Gaspar Hurtado disp. 7. diffcult. 3. num. 10. Paul. Layman. lib. 1. sum. tract. 5. part. 2. cap. 2. num. 13. Quando autem institutio praesentati sit ignorata excommunicatione patroni, etsi aliqui Doctores censent irritam esse institutionem non ob excommunicationis impedimentum, sed ob illius ignorantiam, quae videtur institutionem inuoluntariam constituit; siquidem cognita excommunicatione non illam praesert institutor. Rectius Coninch. dicta dub. 10. num. 95. Paul. Layman. dicto cap. 2. n. 13. asserunt eam ignorantiam non irritare institutionem: cum non sit error, seu ignorantia circa actus substantiam, sed esse causam, vt institutor eam rescindat.

21 Sexto: institutio facta ab excommunicato vitando nulla est, argum. cap. nouit. De his qui sunt a Praelato sine consensu Capituli. Et cap. conuenerit de officio Ordinarij. Etenim institutio aequiualet collationi, petique iurisdictionem, qua excommunicatus vitandus priuatus est. Vt docet Couarruu. cap. alma mater. li. part. 8. 7. num. 9. Hentiq. lib. 13. de excommunicato, capite 7. numero 2. Hugolin. de censur. tab. 2. capite 13. §. 2. numero 16. Rebuff. repetit in cap. postulat. num. 130. de Clerico excommunicato ministrante. Sayrus lib. 2. thesauri. capite 6. numero 9. Quam Doctrinam extendit Panormit. in cap. finalis de Clerico agrote, vel debilitato, ad beneficiorum comm. Ferd. de Castro. Sum. Mor. Part. V.

mendationem: non enim excommunicatus vitandus commendare beneficia potest. Item ad collationem, seu institutionem beneficiorum per modum executionis; quia excommunicatus vitandus nullatenus de beneficiis providere potest cum priuatus existat omni iurisdictione Ecclesiastica, quae ad hunc actum necessaria est; sicuti notantur Couarruu. Henricus & Sayrus supra.

Septimo: Postulatio solemnis, quae fit potenti in impedimenta postulari dispensare; si fiat ab excommunicato vitando, nulla est. Secus vero postulatio non solemnis. Quippe postulatio solemnis electioni aequiualet, tribuitque ius postulato, cum non possit postulator ab ea admitti recedere, vt habetur cap. bona memoria de postulat. & notat ibi Panormit. num. 8. Postulatio vero non solemnis quae fit ei qui non potest in postulat. impedimento dispensare, sed est eius consensus petitorio, vt conuenit, cum Canonici volentes Religiosum eligere in sui Praelatum postulant ab Abbate consensum: haec enim postulatio, quae Abbati fit, etiam si fiat ab excommunicato vitandis valida est. Tum quia fit ei qui non potest impedimenta postulari dispensare. Tum quia nullum ius postulato ex ea postulatione acquiritur. Atque ita ex Panorm. in cap. de postulat. praetor. num. 34. notat Sayrus lib. 2. thesauri, cap. 8. num. 10.

Octauo, quod dictum est de postulatione solemnis, & non solemnis dicendum est de nominatione solemnis, & non solemnis. Nam solemnis nominatio, si fiat ab excommunicato vitando, nulla est; secus vero non solemnis. Etenim solemnis nominatio est quaedam electio personae instituentis praesentata ei qui instituire debet. Sicuti cum Canonici nominant aliquem, vel aliquos, illisque Pontifici proponunt, vt quem voluerit instituat in Praelatum: haec electio si a Canonice excommunicatis vitandis fiat nullius est valoris, vtpote quae ius tribuit electio, & a qua electores recedere non possunt. Argum. cap. contra sanctorum 16. quasi. ult. At si Canonici inter se conueniant de iis qui apti sunt praeturae, vt super his suffragia mittantur quinam sint eligendi, & Pontifici proponendi. Haec enim aptorum designatio cum non tribuat vllum ius designatis cap. quod sicut de Electione, valide potest ab excommunicatis fieri, vt bene aduertit Sayrus lib. 2. thesauri, cap. 6. num. 11.

Nono: possessionis concessio, si facienda sit medio aliquo iurisdictionis exercitio nulla erit ab excommunicato vitando facta. At si nullum iurisdictionis actum requirit, vt communiter contingit, valida est, tametsi ab excommunicato vitando fiat, quia possessionis concessio, sicut & illius acceptio est quid facti, non iuris, neque vllum ius nouum concedit possidenti, sed concessum firmat, & roborat. Cap. pro illorum de Praebendis, Et ibi Panormit. num. 16. Rebuff. cap. postulat. num. 130. & 131. de Clerico excommunicato ministrante. Sayrus lib. 2. thesauri, cap. 6. num. 12. Suar. disput. ut. 14. sect. 2. numero 33. Gaspar Hurtado disput. 7. de excommunicato. diffcult. 3. num. 30.

Decimo infertur quid dicendum sit de resignatione beneficii facta ab excommunicato: Et quidem si sit ab excommunicato non denunciato, ferè omnes Doctores asserunt validum esse; quia haec resignatio non tam est fauor ipsius excommunicati quam eius in quem fit. At si sit ab excommunicato vitando distinguendum est de resignatione simplici, & absoluta, vel in fauorem tertij; si resignatio absoluta sit, valida est; quia haec resignatio nihil aliud est quam quaedam beneficii cessio, quae excommunicato expedit, cum officium exercere non possit: sicuti notauit Suar. disp. 14. sect. 2. circa finem.

Verum si resignatio facta sit in fauorem tertij censet Couarruu. cap. alma mater. l. 1. §. 7. numero 9. Suar. disput. 15. sect. 2. numero 55. Filliucius de excommunicato. cap. 6. §. 9. num. 163. inualidam esse; quia videtur iurisdictionis actum exercere, & beneficium aliquo modo resignatario conferre, sicuti eligens, vel praesentans. Praeterea excommunicatus priuatus est vsu beneficii, & illius fructibus. At resignans in fauorem tertij eo beneficio vitatur, cum alteri donet. Ergo, &c. Sed rectius Bonnac. disp. 2. de censur. quest. 2. punct. 3. num. 7. existimat validam esse praedictam resignationem; quia haec resignatio vltra beneficii cessionem solum continet designationem personae in beneficium providendae. At ex vi huius designationis nullum ius designato conceditur, cum integrum ius in beneficium retineat designans, quousque designatus prouisus sit a Pontifice. Ergo haec resignatio valide ab excommunicato fieri potest.

PUNCTVM XIV.

De nouo effectu excommunicationis, qui est priuatio excommunicationis forensis.